

Johannes 1:1
Jezus, de eeuwige logos is Gód.

Stef Schagen, M.Div

Johannes 1:1

Jezus, de eeuwige logos is Gód.

Wij hechten veel waarde aan woorden omdat woorden uitdrukking geven aan betekenis, en aan wat waar is. De werkelijkheid wordt in woorden beschreven. Ook wat er in iemand omgaat, hoe iemand denkt, komt in woorden tot uitdrukking.

Gezellig

Het woord “gezellig”, bijvoorbeeld, geeft uitdrukking aan iets dat wij in Nederland beleven maar wat in andere talen niet dezelfde lading draagt als bij ons. Is er een vergelijkbaar woord voor “gezellig” in een andere taal? In yt Frysk dekt “smûk” misschien dezelfde lading, beschrijft dezelfde atmosfeer en beleving.

Zo levert ook een woordstudie Hebreeuws en Grieks diepten van waarheid en betekenis op die misschien verloren gaan in onze moderne vertalingen.

Woordvolgorde

Ook de woordvolgorde in de grondtekst van de Schrift zegt soms iets meer dan in onze vertalingen weergegeven wordt. Dat maakt de grondtekst rijk. De schrijver pent de woorden bewust in een zin in een bepaalde volgorde om een punt te maken. Met een aangename en waardevolle woordstudie met een concordantie als Strong's mis je een essentieel onderdeel van het totaalpakket aan semantiek en nóg meer betekenis door hoe een zin of een deel van de zin is opgebouwd.

Woordvolgorde is een onderdeel van syntax in de grammatica, semantiek (taalkunde). Hoe verhouden de woorden zich tot elkaar? Waarom staat een woord in een zin wáár het staat? De schrijver wil wellicht een punt maken...

Johannes 1:1

Een mooi voorbeeld is Johannes 1:1. Johannes schreef in eenvoudig Grieks zoals Mozes Genesis in eenvoudig Hebreeuws pende.

Het is treffend om te lezen wat Johannes als eerste schrijft wanneer hij 60 jaar later zijn relaas vertelt, dat anders is dan de 3 synoptische evangeliën. En wat iemand als eerste schrijft is misschien wel het belangrijkste punt dat hij wil maken en van zijn hart moet... In het evangelie dat Johannes, tientallen jaren na de gebeurtenissen, begint te schrijven, nadat hij er ál die jaren over heeft nagedacht, benadrukt Johannes dat Jezus, ook al kwam Hij in een menselijk lichaam en werd Hij óók mens, Gód is.

Hij begint er gelijk over in zijn allereerste vers, in Johannes 1:1. Daar schrijft hij:

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος.

Vertaald: "In een begin was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was Gód!"

Ik heb er een "accent-aîgu" boven gezet, en een uitroepteken achter. Waarom? Omdat de woordvolgorde in de zin erom vraagt het met nadruk neer te zetten. Het zit 'm in de laatste clausule van het vers en de woordvolgorde die Johannes pent spreekt boekdelen:

"..., καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος."

Ook al lees je misschien geen Grieks, wat opvalt is de plaats van het woord God: **θεὸς**. In onze Nederlandse vertaling komt woord "God" als *laatste* woord voor de punt die de zin eindigt. Maar in het Grieks schreef Johannes het woord "θεὸς", "God", voor "ὁ λόγος", "het Woord" waar zijn zin mee eindigt. Als je het dat zo zou vertalen, dan zou er staan: "...en (een) God Hij was het Woord". Maar zo pende Johannes het niet (zie verderop).

Johannes maakt een punt

Johannes wil een punt maken. Hij wil de aandacht van zijn lezers direct pakken door het woord "God" eerst te schrijven vóór "was het Woord". Daarmee schrijft Johannes dat Jezus God is met nadruk. Dat is hoe syntax in het Grieks werkt. Wanneer je iets met nadruk wilde schrijven, deed je dat onder andere op deze manier. Je plaatste het woord eerder in de zin.

Het lidwoord

Misschien zeg je nu: Waarom staat er dan niet gewoon: "..., en God was het Woord"? Het antwoord daarop is eenvoudig. Dat heeft ook met syntax te maken: het lidwoord "ὁ", (lees "ho") staat bij "λόγος", "Woord", en ontbreekt bij "θεὸς", "God". Daardoor wordt "λόγος" het onderwerp in de zin en "θεὸς" de eigenschap die het kwalificeert: wat/wie het Woord is. "θεὸς" is "the predicate", het predicat.

Jezus, de Ik Ben

In de rest van zijn relaas herhaalt Johannes zijn punt, maar dan op een andere manier, onder andere door de Ik-Ben uitspraken, die Jezus doet. Telkens wanneer Jezus zegt "Ik Ben", dan verwijst dat naar de Griekse vertaling van de Hebreeuwse Naam waarmee Adonai Zich aan Mozes kenbaar maakte toen hij erom vroeg Wie het was die hem riep in Exodus 3:14:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה

En het staat er met nadruk. In het Grieks staat:

καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωϋσῆν ἐγὼ εἰμι

Het **ἐγὼ εἰμι** wordt in het Johannes evangelie herhaald in alle “Ik Ben” uitspraken van Jezus. Geen wonder dat ze Hem betichtten van godslastering. Hij stelde Zich op een lijn met YHWH. Overigens is de Naam van Hashem, Adonai, YHWH een werkwoord, geen zelfstandig naamwoord. God is, was, zal zijn, Hij is actief betrokken.

Slot

I love Greek and Hebrew! Wat een waarheid springt er van het papier! En wat een fenomenale werkelijkheid was er gebeurd: Want God werd in het vlees geboren en daarmee de onbeschrijflijke "God-mens". Twee naturen in één Persoon. Als je Jezus tegenkwam, dan kwam je God tegen in een menselijk lijf, de fenomenale God in menselijke eigenschappen. Geen wonder dat het hele land naar Hem uitliep. Hij was het hemelse Antwoord op Mozes' roep om God te zien, iets dat wij allemaal willen (Ex.33:19-20). Hij is een Mysterie, nu aan ons geopenbaard.

Wij zouden en studie "Wie is Jezus? moeten doen om tot al die diepten te komen. Wat gebeurde er bij Zijn vleeswording? Wie lag er in de kribbe? Wat legde Jezus af en wat nam Hij erbij?" Zulke onderwerpen, gedachten om te absorberen. Wie aanbidden wij op zondagochtend en alle andere dagen van de week en waarom wil je je leven aan Hem geven?

Hij is fenomenaal. Naar Hem wordt alle geslacht op aarde genoemd.

Shalom chevariem!

